

Stoma

Deze folder geeft u informatie over een stoma. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Algemeen

Wat is een stoma?

Een stoma is een kunstmatige uitgang voor ontlasting of urine. In deze folder zal alleen de stoma voor de ontlasting aan de orde komen. Een darmstoma is een kunstmatige opening van de darm die vastgehecht wordt in de huid van de buikwand. Een stoma wordt aangelegd wanneer de ontlasting het lichaam niet langs de natuurlijke weg kan verlaten. Ook kan een stoma nodig zijn om een deel van de darm rust te geven. Een stoma kan aangelegd worden op de dunne darm (ileostoma) of op de dikke darm (colostoma). Een stoma op de dunne - of de dikke darm kan tijdelijk of blijvend van aard zijn.

De stomaverpleegkundige

Voordat een (tijdelijk) stoma wordt aangelegd wordt u door de specialist doorverwezen naar de stomaverpleegkundige. De stomaverpleegkundige geeft u informatie over uw (tijdelijk) stoma, over de gevolgen van het hebben van een stoma, de stoma opvangmaterialen, de stomaverzorging etc. De stomaverpleegkundige bezoekt u tijdens de ziekenhuisopname en zal samen met u (en familielid) de stoma verzorgen en uitleg en advies geven. Bij ontslag krijgt u een afspraak mee voor een bezoek aan de stomaverpleegkundige. In overleg met u worden daarna afspraken gemaakt over de vervolgccontroles. Als u problemen ondervindt van de stoma zoals lekkage of huidproblemen kunt u contact opnemen met de stomaverpleegkundige. Ook met vragen over de stomaverzorging of de opvangmaterialen kunt u bij haar terecht.

De opname

Melden

Op de opnamedag meldt u zich op het afgesproken tijdstip op de verpleegafdeling.

Anesthesie

De operatie vindt plaats onder algehele anesthesie (narcose). De anesthesist geeft u hierover nadere informatie.

De operatie

Voor het aanleggen van een stoma is een opname in het ziekenhuis noodzakelijk. De duur van de operatie is sterk afhankelijk van het soort operatie waarbij de stoma wordt aangelegd. Bij het aanleggen van de stoma brengt de arts het darmdeel dat het stoma moet gaan vormen door een opening ter grootte van een euro door de buikwand naar buiten. De darm wordt vervolgens vastgehecht aan de huid. De binnenzijde van de darm (het slijmvlies) vormt dus de zichtbare stoma. Na de operatie wordt er een opvangzakje geplaatst over de stoma.

Na de operatie

Na de operatie is de aandacht gericht op uw herstel en het leren omgaan met de stoma. De afdelingsverpleegkundige en de stomaverpleegkundige leren u in het ziekenhuis hoe u de stoma moet verzorgen en geven begeleiding waar nodig is. Het is wenselijk wanneer ook een familielid dit leert. Zo nodig wordt er vanuit het ziekenhuis wijkverpleging geregeld om u thuis te begeleiden bij de verzorging van uw stoma. Ook is er aandacht voor de voeding. Bepaalde voedingsstoffen kunnen dunnere ontlasting geven, waardoor een snellere darmassage of meer gasvorming optreedt. Dat kan bij een stoma hinderlijk zijn. Bij een ileostoma verliest u in het begin veel vocht en zout, eventuele tekorten moeten worden aangevuld. Tijdens uw opname komt een diëtiste bij u langs om u te adviseren. De darmperistaltiek (spierbewegingen van de darm om de voedselbrij voort te sturen) komt na de operatie sneller op gang door het kauwen van kauwgom.

Mogelijke complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo is ook bij deze operatie de normale kans op complicaties aanwezig die bij een operatie altijd bestaan, zoals een nabloeding, wondinfectie, trombose of longontsteking. Daarnaast zijn er nog enkele specifieke complicaties mogelijk:

- Het darmdeel dat door de buikwand verloopt kan problemen met de doorbloeding krijgen. De kleur van de stoma verandert dan (donkerrood – blauw). Wanneer de doorbloeding erg slecht wordt, moet de stoma opnieuw worden aangelegd.
- Er kan stuwing optreden van de stoma. De stoma ziet er dan bleek en gezwollen uit. Dit gaat meestal na een paar dagen vanzelf over.
- Het slijmvlies van de darm is goed doorbloed en kwetsbaar. Het kan daarom vrij makkelijk bloeden. Dit is over het algemeen niet verontrustend is. Er zijn ook complicaties op langere termijn mogelijk.
- Door de opening in de buikwand kan een zwelling naast de stoma ontstaan. Dat is dan waarschijnlijk een buikwandbreuk (hernia). Door het gat
- In de buikwand komt dan meer buikinhoud naar voren dan alleen het darmdeel dat het stoma vormt. Geeft dit veel klachten dan wordt deze breuk operatief hersteld als het technisch mogelijk is. Het kan zijn dat het stoma dan verplaatst moet worden.
- Soms treedt er op de lange duur een vernauwing op van de stoma. Oprekken kan dan nog weleens helpen, soms is een nieuwe operatie nodig.
- Ook kan er slijmvlies uit de stoma puilen (prolaps). Dat komt doordat de darm als het ware naar buiten gedrukt wordt. Bij klachten kan een nieuwe operatie nodig zijn.

Ontslag

Naar huis

Als alles goed gaat kunt u in het algemeen binnen tien tot veertien dagen na de operatie het ziekenhuis verlaten.

Controleafspraak

Bij ontslag krijgt u een afspraak mee voor de poliklinische controle.

Herstel

Wanneer u weer helemaal van de operatie hersteld bent, is moeilijk aan te geven. Dat hangt af van de grootte van de operatie, de aard van de aandoening en hoe u zich op dat moment voelt.

Adviezen voor thuis

Pijn

Bij pijn kunt u pijnstillers zoals Paracetamol gebruiken. Hiervan mag u per dag maximaal vier keer twee tabletten gebruiken.

Tot slot

Deze folder kan nooit volledig zijn. Heeft u na het lezen hiervan nog vragen dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Chirurgie. Wanneer onverhoopt problemen ontstaan waarover u zich zorgen maakt, kunt u bellen naar de stomaverpleegkundige: 088 125 45 38 of mailen naar de WSD-verpleegkundige: wsd@adrz.nl. Ook kunt u bellen naar de polikliniek Chirurgie: 088 125 42 37. Buiten werktijden kunt u bellen naar het algemene nummer van Adrz: 088 125 00 00. Voor overige informatie, kijkt u op www.chirurgie-zeeland.nl.

Afspraak maken

Wilt u een afspraak maken, annuleren of verzetten neem dan contact op met de Afspraakcentrale via 088 125 00 00.